

VEILEDNING

Akkreditering av fagområde
høyere yrkesfaglig utdanning

2025

NOKUT – Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen – er et statlig forvaltningsorgan under Kunnskapsdepartementet.

NOKUT har eget styre og er faglig uavhengig i oppgavene som er definert i universitets- og høyskoleloven. I tillegg utfører vi forvaltningsoppgaver som er delegert fra Kunnskapsdepartementet.

Formålet med NOKUTs virksomhet er å føre tilsyn med kvaliteten i høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning og å stimulere til kvalitetsutvikling som sikrer et høyt internasjonalt nivå i utdanningstilbudene ved institusjonene.

NOKUT skal bidra til at samfunnet har tillit til kvaliteten i norsk høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning. Gjennom arbeidet vårt skal NOKUT søke å bistå institusjonene i deres kvalitetsarbeid.

NOKUT bruker sakkyndige i akkrediteringer, tilsyn, evalueringer og prosjekter.

Du kan lese mer om arbeidet vårt på nokut.no.

NOKUT er sertifisert
som miljøfyrtårn

Tittel	Akkreditering av fagområde
Gyldig fra	1. september 2025

© NOKUT Oppgi NOKUT som opphav ved bruk av materiale.

Forord

NOKUTs arbeid skal bidra til at samfunnet har tillit til kvaliteten i norsk høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning. Serien «NOKUTs veiledninger» består hovedsakelig av søkerveiledninger som gir støtte til læresteder for akkrediteringer av et utdanningstilbud eller fagområde/institusjon. Serien inneholder også veiledninger til lærestedene om krav NOKUT fører tilsyn med.

Dette dokumentet er en veileder for fagskoler som søker NOKUT om akkreditering av fagområde. Dokumentet inneholder informasjon om hva søkeren må gjøre rede for og dokumentere for at NOKUT og de sakkyndige skal kunne vurdere om kravene er oppfylt.

Innhold

1 Veileder om fagområdeakkreditering	5
2 Vilkår for å få behandlet en søknad om akkreditering av fagområde.....	7
2.1 Fagskolens primærvirksomhet.....	7
2.2 Uteksaminerte kandidater	8
2.3 Garanti- eller forsikringsordning	8
3 Krav til system for kvalitetssikring	10
4 Krav til akkreditert fagområde.....	12
4.1 Avgrensning av fagområdet	12
4.2 Fagmiljøet som er tilknyttet fagområdet	14
4.3 Samarbeid med yrkesfeltet	17
5 Søknadsbehandlingen	18

1 Veileder om fagområdeakkreditering

Hvem er veilederen for?

Denne veilederen er for fagskoler som ønsker å søke om akkreditering av fagområde.

Hva inneholder veilederen?

Veilederen er ment som en praktisk håndbok til hvordan dere skal gå fram for å søke.

I kapittel 2 finner dere informasjon om hvordan dere skal dokumentere at dere fyller vilkårene for å få behandlet en søknad om akkreditering av fagområde, som fremgår av fagskoleforskriften § 48 første avsnitt.

I kapittel 3 finner dere informasjon om hvordan dere skal dokumentere at dere fyller krav i fagskoletilsynsforskriften § 4-2 andre avsnitt. Kravene her omhandler fagskolens prosedyrer for å opprette utdanninger dere selv har fullmakt til å akkreditere, og for å gjennomføre vesentlige endringer i utdanninger som hører inn under fagområdet.

I kapittel 4 finner dere informasjon om hvordan dere kan dokumentere at dere oppfyller kravene til fagområdeakkreditering i fagskoletilsynsforskriften §§ 3-1, 3-2 og 3-3. Dere finner utfyllende forklaringer til hvordan disse kravene skal forstås, i [informasjonsskrivet](#) fra 17. juni 2020.

I kapittel 5 finner dere informasjon om NOKUTs søknadsbehandling.

Hvordan søker dere om fagområdeakkreditering?

Når dere søker om fagområdeakkreditering, sender dere søknaden på e-post til NOKUTs postmottak på postmottak@nokut.no. Søknaden skal bestå av følgebrev, søknadsskjema og vedlegg.

- **Følgebrevet** skal være underskrevet av fagskolestyrets leder. I følgebrevet skal styret gi en egenerklæring om at alle kravene til akkreditering av fagområdet er oppfylt på søknadstidspunktet. Dere skal også oppgi en kontaktperson for søknaden.
- I **søknadsskjemaet** beskriver dere hvordan dere oppfyller 1) vilkårene for å få behandlet en søknad, 2) de kravene til system for kvalitetssikring som gjelder for et akkreditert fagområde, og 3) kravene til akkreditert fagområde.
- **Vedleggene** skal dokumentere de forholdene dere beskriver og som er relevante for kravene. Dersom dere samler vedlegg i større dokumenter, ber vi om at dokumentasjonen for henholdsvis vilkår for behandling av søknaden, kravene til kvalitetssikring og kravene til et akkreditert fagområde ikke legges i samme dokument. I veilederen har vi angitt eksempler på hva som kan være aktuelle vedlegg for de enkelte kravene. Dere står fritt til å legge ved andre dokumenter som kan belyse de forholdene dere har beskrevet i søknadsskjemaet. Vi ber dere

samtidig unngå å sende inn dokumentasjon som ikke er nødvendig for å vurdere kravene. For at de sakkyndige lett skal kunne finne fram i dokumentasjon ber vi også om at dere gir et dekkende navn på vedleggene.

- Hvis dere sender inn **flere søknader** til samme frist, må dere legge ved separat og fullstendig dokumentasjon for hver søknad.

Fristen for å søke fagområdeakkreditering er **1. november**. For å kunne planlegge søknadsbehandlingen, ønsker NOKUT at fagskoler som vil søke gir beskjed om dette på forhånd. Fristen for å varsle er **1. mai i søknadsåret**.

Ta gjerne kontakt med oss på fagskole@nokut.no dersom dere trenger ytterligere informasjon om kravene for fagområdeakkreditering og søknadsprosessen.

Hvilke kilder gir mer informasjon om reglene?

Dere kan lese mer om reglene for fagområdeakkreditering i

- [fagskoleloven](#)
- [fagskoleforskriften](#)
- [fagskoletilsynsforskriften](#)
- [Informasjonsskrivet om fagskoletilsynsforskriften av 17. juni 2020](#)

Alle dokumenter er som hovedregel offentlige

All dokumentasjon som dere sender til oss, er som regel offentlig. Dette er hovedregelen i offentlighetsloven § 3 (lovdata.no). Det betyr at hvis noen ber om innsyn i opplysningene dere har sendt oss, vil vi som regel gi dem det.

Hvis søknadsskjemaet eller vedleggene inneholder opplysninger som dere mener vi må unnta fra offentligheten, må dere informere oss om dette når dere sender inn søknaden. Dere må vise til hvilken regel i offentlighetsloven som dere mener gjør at NOKUT har rett eller plikt til å unnta opplysningene fra innsyn. Dere må også begrunne hvorfor dere mener regelen gjelder i deres konkrete tilfelle.

Som regel vil det bare være reglene i offentlighetsloven § 13 sett sammen med forvaltningsloven § 13 som gir oss rett og plikt til å unnta opplysninger fra innsyn.

Dokumentene dere sender oss, kan inneholde ulike typer personopplysninger. Informasjon om hvordan NOKUT behandler personopplysninger, finnes på nettsiden om NOKUTs personvernerklæring. Vi ber dere unngå å sende med personsensitive opplysninger (eksempelvis opplysninger om en persons helse, religiøse tilknytning eller etniske bakgrunn).

2 Vilkår for å få behandlet en søknad om akkreditering av fagområde

2.1 Fagskolens primærvirksomhet

Fagskoleforskriften § 48 (1) a)

Fagskolens primærvirksomhet skal være utdanning og være tydelig avgrenset fra eventuell annen virksomhet.

For at dere skal få fullmakt til selv å akkreditere fagskoleutdanninger, må utdanning være deres primærvirksomhet.

I «utdanning» ligger både fagskoleutdanning, kursvirksomhet og opplæring på videregående nivå. Institusjoner som også tilbyr høyere utdanning, kan regne forsknings- og utviklingsvirksomhet med som «utdanning» i denne sammenhengen.

I søknaden oppgir dere om virksomheten bare omfatter utdanning, eller om dere også driver annen virksomhet. For de fleste fagskolene er det tilstrekkelig å legge fram en utskrift fra Enhetsregisteret. Dersom det går fram av Enhetsregisteret at fagskolen har andre formål enn å tilby utdanning, må dere dokumentere at omfanget av de andre virksomhetene styret har ansvar for, er mindre enn primærvirksomheten utdanning. De andre virksomhetene må også være tydelig avgrenset fra fagskolevirksomheten.

Vedlegg som kan være aktuelle:

- utskrift fra Enhetsregisteret som viser selskapets virksomhet
- organisasjonskart
- årsrapport for fagskolen

2.2 Uteksaminerte kandidater

Fagskoleforskriften § 48 (1) b)

Fagskolen må ha uteksaminert kandidater i minst én akkreditert fagskoleutdanning i minst to år.

Hensikten med denne bestemmelsen er at dere må kunne vise at dere har fått gjennom to kull med fagskolekandidater etter at dere fikk akkreditering for en fagskoleutdanning. For nye fagskoler betyr dette at studenter som for eksempel tas opp til en heltidsutdanning med et omfang på 120 studiepoeng i 2022, vil fullføre i 2024, og at studenter som tas opp i 2023, vil fullføre i 2025. Dere vil da tidligst kunne søke om fagområdeakkreditering i 2025, det vil si tre år etter at de første studentene ble tatt opp.

Bestemmelsene angir minstekrav til opptak og gjennomstrømning. Dere dokumenterer hvordan dere oppfyller kravet ved å fylle ut tabellene for opptak og gjennomføring for utdanningene og for fagskolen i sin helhet. NOKUT kan i tillegg hente inn relevante opplysninger om fagskolen fra DBH Fagskolestatistikk.

Vedlegg som kan være aktuelle:

- tabeller for opptak og gjennomføring (bruk vedleggene 1 og 2 i søknadsskjemaet)

2.3 Garanti- eller forsikringsordning

Fagskoleforskriften § 48 (1) c)

Fagskolen må dokumentere deltakelse i garanti- eller forsikringsordning som sikrer studenter refusjon av innbetalte skolepenger dersom fagskolen frivillig eller pålagt stanser en fagskoleutdanning og dette medfører at noen studenter ikke får fullført utdanningen etter oppsatt plan. Garanti- eller forsikringsordningen skal dekke innbetalte skolepenger for fagskoleutdanninger som enten blir avbrutt eller ikke starter.

Hensikten med en garanti- eller forsikringsordning er at studentene skal være sikret erstatning dersom dere frivillig eller pålagt stanser en fagskoleutdanning.

Ordningen skal som et minimum dekke innbetalte skolepenger for ett semester i en utestående utdanning innen fagområdet. Kravet er under utredning. Inntil videre har vi lagt følgende forståelse til grunn:

Offentlige fagskoler er selvassurandører og legger ved en egenerklæring fra eier om forsikringsordning. (Se også informasjon i siste avsnitt under.)

Private fagskoler kan ikke være selvassurandører, og må dokumentere deltakelse i en garanti- eller forsikringsordning. Kravet til garantiordning kan oppfylles på flere ulike måter, for eksempel ved å avsette et dekkende beløp på en sperret konto. Hva som er å anse som tilstrekkelige midler for å dekke refusjon av innbetalte skolepenger vil kunne variere fra fagskole til fagskole, og må vurderes konkret i den enkelte sak. Garantimidlene skal minimum dekke ett semester av en fagskoleutdanning innen fagområdet.

Dere må beskrive hva slags garanti- eller forsikringsordning dere deltar i. Garantiordning kan dere dokumentere ved å legge ved styrevedtak om deltagelse i garantiordning, samt dokumentasjon på at en sperret konto er opprettet og at pengene er satt av.

Flere fylkeskommuner har en samarbeidsavtale for sine fagskoler som sier at de andre fagskolene skal overta studenter fra den av fagskolene som frivillig eller pålagt stanser en utdanning, og hvor det er studenter som ikke har fullført utdanningen etter oppsatt plan. Dette en ordning som det ikke er krav om i fagskoleforskriften, men som NOKUT anbefaler for å ivareta studenter som ikke får fullført utdanningen etter oppsatt plan på grunn av stans i utdanningen. Slike ordninger kommer eventuelt i tillegg til en garanti- eller forsikringsordning.

Vedlegg som kan være aktuelle:

- egenerklæring
- styrevedtak om garanti
- dokumentasjon på at en sperret konto er opprettet og at penger er satt av
- forsikringsbevis

3 Krav til system for kvalitetssikring

Fagskoletilsynsforskriften § 4-2 (2)

For fagskoler med fagområdeakkreditering skal systemet for kvalitetssikring også vise prosedyrer for hvordan fagskolen

- a. oppretter utdanninger den selv har fullmakt til å akkreditere
- b. gjennomfører vesentlige endringer av utdanninger som hører inn under fagområdet.

Det må gå fram av fagskolens beskrivelse av systemet for kvalitetssikring hvordan dere vil forvalte den fullmakten dere eventuelt får, til selv å opprette nye utdanninger og gjøre vesentlige endringer i eksisterende utdanninger innenfor fagområdet dere søker om å få akkreditert.

Siden dere ikke har denne fullmakten når dere søker, vil det ikke gå fram av gjeldende systembeskrivelse hvordan fullmakten blir ivaretatt. Dere må derfor sende oss et utkast til systembeskrivelse hvor det tydelig kommer fram hvordan kravene i § 4-2 andre avsnitt vil bli ivaretatt i kvalitetsarbeidet deres. Dersom dere har utfyllende prosedyrebeskrivelser i tillegg til systembeskrivelsen, kan dere også legge ved prosedyrebeskrivelser for hvordan dere vil opprette nye fagskoleutdanninger og gjøre vesentlige endringer i eksisterende fagskoleutdanninger innenfor fagområdet dere søker akkreditering for.

I beskrivelsene bør dere vise hvordan studentene deltar i disse prosessene.

Nye fagskoleutdanninger

I beskrivelsen av prosessen for oppretting av fagskoleutdanninger fagskolen selv har fullmakt til å akkreditere, må det gå fram hvem som har ansvar for de ulike stadiene ved utvikling av nye fagskoleutdanninger, og når og hvordan styret blir involvert i prosessen. Dere må også beskrive mandat og kompetansekrav for eventuelle interne og eksterne utvalg som bidrar.

Vesentlige endringer

I beskrivelsen av prosessen for gjennomføring av vesentlige endringer av fagskoleutdanninger som hører inn under fagområdet, må det komme fram hva som kan være grunnlag for å vurdere og gjennomføre vesentlige endringer i en fagskoleutdanning. Her kan dere for eksempel vise hvordan dere bruker tilbakemeldingene dere innhenter fra studenter, lærere, sensorer og eksterne interessenter. Det må gå fram hvem som har ansvar for de ulike stadiene i prosessen, og når og hvordan styret blir involvert.

Kvalitetsarbeidet

I forbindelse med søknadsbehandlingen vil NOKUT vurdere om det er nødvendig å føre tilsyn med alle kravene til fagskolens kvalitetsarbeid som er satt i fagskoletilsynsforskriften kapittel 4. Dere vil i tilfelle få beskjed om dette etter at vi har mottatt søknaden.

Vedlegg som kan være aktuelle:

- utkast til systembeskrivelse
- prosedyrebeskrivelser

4 Krav til akkreditert fagområde

4.1 Avgrensning av fagområdet

Fagskoletilsynsforskriften § 3-1

(1) Fagområdet skal være relatert til ett eller flere yrkesfelt. Fagområdet skal være tydelig definert og avgrenset, men ha tilstrekkelig faglig bredde til å inkludere flere utdanninger.

(2) Fagskolen skal ha en strategi med mål og tiltak for å utvikle fagområdet, og kunne gjennomføre denne.

Definisjon av avgrensningen

Avgrensningen av fagområdet er et sentralt krav som danner føringer for de øvrige faglige kravene til fagområdet. Hvilken kompetanse dere må ha i fagmiljøet må for eksempel henge sammen med hvordan dere definerer fagområdet og hva slags fagskoleutdanninger dere ønsker å opprette innenfor det. Dere skal også selv bruke avgrensningen for å vurdere om dere har fullmakt til å opprette nye utdanninger når dere eventuelt får akkreditering. Dere må derfor beskrive tydelig i søknaden hvordan fagområdet er avgrenset, slik at det ikke er tvil om hva fagskolen får fullmakt til å opprette i framtiden. Videre må dere beskrive hvilket eller hvilke yrkesfelt fagområdet er relatert til, og dere må oppgi hvilke av de akkrediterte fagskoleutdanningene dere allerede tilbyr, som faller inn under dette fagområdet.

Vi anbefaler at dere også gjør rede for hva som faller utenfor fagområdet, og at dere gir eksempler på fagskoleutdanninger som *ikke* vil inngå i fagområdet. Videre må dere beskrive hva som er de viktigste delene av fagområdet. Det er med på å gi fagområdet en tydelig definisjon og avgrensning, i tillegg til at det er nødvendig for å vurdere hvilken kompetanse fagmiljøet må ha. Kravet må altså sees i sammenheng med kravet til fagmiljø i fagskoletilsynsforskriften § 3-2.

Noen fagområder er tilsynelatende mer etablerte enn andre. Fagområder som *teknisk og helse og oppvekst* er eksempler på dette. De bygger gjerne på bestemte utdanningsprogrammer i videregående opplæring, og er knyttet til spesifikke yrkesfelt i klart definerte sektorer og bransjer. Likevel må dere beskrive hvordan dere avgrenser fagområdet. Dere kan for eksempel ha en smal eller vid avgrensning av et fagområde som «helse».

For alle fagområder, både etablerte og andre, er det avgjørende at dere

- tydelig definerer og avgrenser hva som faller innenfor og utenfor
- beskriver hvordan det er relatert til ett eller flere yrkesfelt
- tydeliggjør at det har tilstrekkelig bredde til å inkludere flere utdanninger

I arbeidet med å definere fagområdet kan det være nyttig å se til [Felles klassifiseringssystem for fagskoleutdanninger](#) (FKF), eller til [nasjonale planer for fagskoleutdanninger](#) (Norsk fagskoleråd og HK-dir). Videre kan dere se til [NOKUTs publiserte akkrediteringsrapporter](#) og hvordan fagområder tidligere har blitt definert.

Strategi for fagområdet

I søknaden om fagområdeakkreditering må dere dokumentere hvordan dere vil utvikle fagområdet fremover. Dette må være formulert i en samlet strategi for fagområdet som inneholder konkrete mål og tiltak. Merk at strategien må eksplisitt gjelde det omsøkte fagområdet. Det må derfor gå frem av strategiens mål og tiltak hvordan dere vil utvikle fagområdet utover de generelle utviklingsmålene som gjelder for fagskolen som helhet. Det er følgelig heller ikke tilstrekkelig kun å vise til fagskolens overordnede strategiplaner.

Strategien må henge sammen med avgrensningen av fagområdet. I strategien bør det derfor blant annet gå fram hvilke konkrete fagskoleutdanninger eller type fagskoleutdanninger dere vil utvikle innen fagområdet de nærmeste årene. Det er viktig at dere dokumenterer hvordan dere sammen med yrkesfeltet vil arbeide med å utvikle fagområdet. Kravet bør altså sees i sammenheng med kravet i fagskoletilsynsforskriften § 3-3.

Strategien skal danne grunnlag for en planlagt og stabil drift og videreutvikling av fagområdet. Den må derfor være så konkret beskrevet at den gir grunnlag for å vurdere om fagskolen vil kunne gjennomføre den. Dere må også gjøre rede for at dere har tilstrekkelig kapasitet i form av økonomisk handlingsrom og tilgang til egnede lokaler, infrastruktur og annet utstyr for å kunne gjennomføre de planene dere har lagt i strategien. Videre må dere gjøre rede for at dere har eller vil være i stand til å rekruttere den kompetansen som må være på plass for å gjennomføre strategien. Se kravet til fagmiljø i fagskoletilsynsforskriften § 3-2, som innebærer å legge til rette for at fagmiljøet stadig har oppdatert yrkeserfaring.

Kravene til drift av fagskoleutdanninger gjelder for alle fagskoler, og skal følgelig være oppfylt også når fagskoler søker fagområdeakkreditering. Kravene til akkreditert fagområde kommer i tillegg til disse. Strategien for å utvikle fagområdet må derfor inneholde mål og tiltak som går ut over driftsoppgaver alle fagskoler har.

Vedlegg som kan være aktuelle:

- strategidokument for fagområdet med mål og tiltak
- handlingsplaner
- strategidokument for fagskolen
- referater fra styremøter hvor strategiplaner er behandlet
- referater fra møter med yrkesfeltet om utvikling av utdanninger

4.2 Fagmiljøet som er tilknyttet fagområdet

Fagskoletilsynsforskriften § 3-2

I fagmiljøet tilknyttet fagområdet skal det finnes personer med utdanning og yrkeserfaring innenfor de viktigste delene av fagområdet. I fagmiljøet skal det være personer med utdanning på nivå over fagskoleutdanning innenfor fagområdet eller et beslektet fagområde som er ansatt i minst 50 prosent stilling ved fagskolen.

I fagmiljøet tilknyttet fagområdet skal det være mange nok fast ansatte til å bidra til å utvikle nye og eksisterende utdanninger innenfor fagområdet. Det skal være mange nok fast ansatte ved fagskolen med utdanningsfaglig utdanning til å utvikle pedagogiske metoder og verktøy innenfor fagområdet.

Fagmiljøet skal delta i relevante regionale, nasjonale eller internasjonale samarbeid og nettverk.

Minst halvparten av antallet lærere eller antallet lærerårsverk som er tilknyttet utdanningene i fagområdet, skal være fast ansatte ved fagskolen.

Som nevnt i kapittel 4.1 om avgrensning og strategi, kommer kravene til akkreditert fagområde i tillegg til kravene til drift av fagskoleutdanninger som gjelder for alle fagskoler. Vi forutsetter følgelig at kravene til fagmiljø for fagskoleutdanninger også er oppfylt når dere søker fagområdeakkreditering.

De viktigste delene av fagområdet

Dere bør starte med å definere hva som er de viktigste delene av fagområdet. Dette må henge sammen med definisjonen og avgrensningen dere har gjort av fagområdet (se fagskoletilsynsforskriften § 3-1).

For å definere de viktigste delene av fagområdet kan dere ta utgangspunkt i de ulike fagretningene eller utdanningstilbudene som inngår i fagområdet, og se hvilke emner, temaer eller fag som er med på å definere disse retningene og tilbudene. For eksempel er konstruksjonsteknikk eller maskinteknikk eksempel på retninger som ofte er viktige deler av fagområdet *teknisk*, mens barnehagepedagogikk og sykepleievitenskap pleier å være viktige deler av fagområdet *helse og oppvekst*. Når dere har definert hva som er de viktigste delene av fagområdet, må dere tydeliggjøre at fagmiljøet har kompetanse i dette. Dette gjør dere i en tabell over fagmiljøet.

Utdanning og yrkeserfaring innenfor de viktigste delene av fagområdet

Dere skal videre gjøre rede for hvordan de personene dere har listet opp i fagmiljøtabellen har utdanning og yrkeserfaring innenfor de viktigste delene av fagområdet.

I fagmiljøet som er tilknyttet fagområdet skal det være personer med utdanning på nivå over fagskoleutdanning innen fagområdet eller et beslektet fagområde. Det må være personer med utdanning innenfor alle de viktigste delene av fagområdet, men noen av de

viktigste delene kan dekkes av personer med kompetanse på nivå 5 – fagskoleutdanning eller relevant yrkeserfaring.

Dere må begrunne hvorfor dere mener at fagmiljøet har relevant utdanning og yrkeserfaring innenfor de viktigste delene av fagområdet. For at yrkeserfaringen skal være relevant er det nødvendig at den er oppdatert. Dere må derfor også gjøre rede for hvordan ansatte oppdaterer sin yrkeskompetanse. Aktuelle tiltak kan for eksempel være hospitering, kurs eller utviklingsoppgaver i samarbeid med yrkesfeltet. Hvordan dere skal legge til rette for at dere har et fagmiljø med oppdatert yrkeserfaring, kan med fordel komme frem av strategien (se fagskoletilsynsforskriften § 3-1, andre avsnitt).

Fagmiljøets kompetanse må ikke nødvendigvis dekke alle framtidige fagskoleutdanninger innenfor fagområdet. Fagmiljøet må imidlertid dekke de viktigste delene, som nevnt over, og det må samlet sett ha kompetanse til å kunne vurdere hva skolen trenger av ny kompetanse for å kunne tilby en ny fagskoleutdanning. I strategidokumentene kan dere for eksempel gjøre rede for hvordan dere skal supplere fagmiljøet med den kompetansen som trengs, for å utvikle fagskoleutdanninger dere ønsker å tilby innen fagområdet.

Utdanningsfaglig utdanning

Det skal være mange nok fast ansatte ved fagskolen med utdanningsfaglig utdanning til å utvikle pedagogiske metoder og verktøy innenfor fagområdet. Dere må derfor gjøre rede for den utdanningsfaglige kompetansen i fagmiljøet, herunder de som er utdanningsfaglig ansvarlige i fagskoleutdanninger som faller inn under fagområdet. Dersom dere har undervisning på nett, må det være noen i fagmiljøet med nettpedagogisk kompetanse. Dere må begrunne hvorfor dere vurderer at det finnes tilstrekkelig kompetanse til å utvikle pedagogiske metoder og verktøy innenfor fagområdet.

Ansettelsesforhold

Dere skal ha personer med utdanning på nivå over fagskoleutdanning, innenfor det aktuelle fagområdet eller et beslektet fagområde, som er ansatt i minst 50 prosent stilling ved fagskolen. Innen flere fagområder kan det være nødvendig å innhente personer i bistillinger for å dekke de viktigste områdene. Likevel må dere ha noen personer innenfor fagområdet som er ansatt i minst 50 prosent stilling, og som har utdanning på nivå over fagskoleutdanning innenfor fagområdet eller et beslektet fagområde.

Dere skal også dokumentere at minst halvparten av lærerne er ansatt i fast stilling ved fagskolen. Med fast ansettelse legger vi til grunn definisjonen i arbeidsmiljøloven § 14-9 første avsnitt: «Med fast ansettelse menes i denne lov at ansettelsen er løpende og tidsubegrenset, at lovens regler om opphør av arbeidsforhold gjelder, og at arbeidstaker sikres forutsigbarhet for arbeid i form av et reelt stillingsomfang». Fast ansatte skal ha et reelt stillingsomfang, og reglene om opphør av arbeidsforhold gjelder. Arbeidsavtalen skal spesifisere hvor mye arbeidstaker skal arbeide, for eksempel ved å angi stillingsprosent. Dere trenger ikke legge ved arbeidsavtaler i søknaden, men NOKUT kan be om å få dette ettersendt.

Mange nok fast ansatte til å utvikle fagområdet

En viktig forutsetning for utdanningskvalitet, er at studentene møter et fagmiljø som er stort nok og stabilt, og som samlet har kompetanse innenfor de viktigste delene av fagområdet. Fagmiljøet har ansvar for å bygge opp helhetlige studietilbud med god sammenheng, progresjon, og faglig bredde. Størrelsen og kompetansen må være tilpasset antall studenter og undervisningen og veiledningen i studietilbudet. Det er ingen absolutt nedre eller øvre grenser for fagmiljøets størrelse. Dere må begrunne hvorfor dere har et stort og stabilt nok fagmiljø til å utvikle både nye og eksisterende fagskoleutdanninger. I denne redegjørelsen er det også relevant å legge vekt på hvor mange som er fast ansatte av de som har kompetanse innenfor de viktigste delene av fagområdet, ettersom kravet er at det skal være mange nok fast ansatte til å bidra til å utvikle nye og eksisterende utdanninger innenfor fagområdet. Fagmiljøet må ha kapasitet til å gi undervisning og veiledning til det antallet studenter dere har oppgitt at dere har innen fagområdet.

Fagmiljøets deltakelse i samarbeid og nettverk

Fagmiljøet skal delta i regionale, nasjonale eller internasjonale samarbeid og nettverk som er relevante for fagområdet. Samarbeid og nettverk der lærerne møter andre innen yrkesfeltet og/eller andre som har samme type utdanning, er relevante når dere skal redegjøre for at dette kravet er oppfylt. Her kan dere også trekke fram nettverk og samarbeid blant dem i fagmiljøet som ikke er fast ansatt, så lenge nettverkene og samarbeidet tilfører fagmiljøet erfaringer og impulser som er relevante for undervisningen og veiledningen av studenter innenfor fagområdet. Eksempler på samarbeid og nettverk kan være deltakelse på konferanser og lignende møteplasser hvor temaer relevante for fagområdet tas opp.

Merk at dette kravet er knyttet til behovet for oppdatert og relevant kompetanse i fagmiljøet. Fagskolens samarbeid med yrkesfeltet om å utvikle og gjennomføre utdanninger er omfattet av bestemmelsen i neste kapittel, fagskoletilsynsforskriften § 3-3.

Vedlegg som kan være aktuelle:

- fagmiljøtabellen (vedlegg 3 til søknadsskjemaet)
- tabell 2 d)
- logger eller referater som viser deltakelse i samarbeid og nettverk, konferanser osv.

4.3 Samarbeid med yrkesfeltet

Fagskoletilsynsforskriften § 3-3

Fagskolen skal samarbeide med relevante aktører i yrkesfeltet om å utvikle og gjennomføre utdanninger innen fagområdet.

Her må dere gjøre rede for hvordan fagskolen som institusjon samarbeider med relevante yrkesfelt om det aktuelle fagområdet, og hva dette samarbeidet fører til. Det går fram av kravet at dere skal ha et samarbeid med relevante aktører i yrkesfeltet allerede. Planer om framtidig samarbeid er følgelig ikke tilstrekkelig. Dere skal vise til samarbeid utover enkeltpersoners nettverk og samarbeid som dere har gjort rede for under kravet til fagmiljø i fagskoletilsynsforskriften § 3-2.

Dere skal gjøre rede for hvordan dere trekker yrkesfeltet inn i arbeidet med å utvikle og gjennomføre utdanninger innen fagområdet. Her viser dere hvordan tilbakemeldinger fra yrkesfeltet inngår i det systematiske kvalitetsarbeidet ved fagskolen. I tillegg skal dere dokumentere hvordan dere har samarbeidet med yrkesfeltet om å utvikle fagområdet, og hvordan yrkesfeltet har deltatt i arbeidet med søknaden om akkrediteringen.

Eksempler på samarbeid for gjennomføring av utdanninger kan være deltakelse i kunnskapsklynger, studentprosjekter i bedrift, hospitering for lærere og bruk av personer fra yrkesfeltet som sensorer eller gjesteforelesere. Samarbeidet må dokumenteres.

Vedlegg som kan være aktuelle:

- avtaler eller andre styrende dokumenter som beskriver hva dere samarbeider med yrkesfeltet om, og hvordan
- referater fra fagråd eller andre fora der dere treffer samarbeidspartnere innenfor fagområdet

5 Søknadsbehandlingen

Innledende vurdering

NOKUT vurderer om vilkårene for å få søknaden behandlet i fagskoleforskriften § 48 første avsnitt er oppfylt. Dersom vilkårene ikke er oppfylt, avslår vi søknaden.

Vi vurderer også kravet om at dere skal ha tilfredsstillende prosedyrer for hvordan dere skal opprette fagskoleutdanninger dere selv får fullmakt til å akkreditere og hvordan dere gjennomfører vesentlige endringer av fagskoleutdanninger som hører inn under fagområdet, jf. fagskoletilsynsforskriften § 4-2 andre avsnitt. Dersom prosedyrene ikke er tilfredsstillende, avslår vi søknaden.

Vi gjør en vurdering av dokumentasjonen for å se om søknaden med vedlegg er egnet for sakkyndig vurdering. Hvis det er mangler i søknaden, kan vi be om supplerende dokumentasjon. Det er likevel deres ansvar å påse at søknaden er fullstendig. Dersom vi etter å ha mottatt eventuell supplerende dokumentasjon vurderer det slik at søknaden har mangler som gjør den uegnet for sakkyndig vurdering, avviser vi søknaden, jf. fagskoleforskriften § 48 andre avsnitt.

Dere får en begrunnelse for vedtak om avslag eller avvisning, og dere kan klage på vedtaket (se nedenfor).

Sakkyndig vurdering

En søknad er klar for sakkyndig vurdering hvis

- vilkårene for behandling i fagskoleforskriften § 48 første avsnitt er oppfylt
- kravet til kvalitetssikringssystem i fagskoletilsynsforskriften § 4-2 andre avsnitt er oppfylt
- det ikke er åpenbart at kravene i fagskoletilsynsforskriften kapittel 3 ikke er oppfylt

Når søknaden er klar for sakkyndig vurdering, får dere tilsendt forslag til sakkyndig komite. Dere får anledning til å kommentere forslaget før vi oppnevner komiteen.

Komiteen som NOKUT oppnevner, vurderer søknaden på bakgrunn av den dokumentasjonen dere har sendt inn. Underveis i vurderingsprosessen kan vi be dere om ytterligere dokumentasjon. Hvis den sakkyndige komiteen vurderer at ett eller flere krav til fagområdeakkreditering klart ikke er oppfylt, gjennomføres det ikke institusjonsbesøk.

I de fleste saker besøker NOKUTs saksbehandlere og komiteen institusjonen. Under besøket gjennomfører komiteen intervjuer med ledelsen, studenter, lærere og eksterne samarbeidspartnere, ansvarlige for fagområdet og eventuelt andre relevante aktører. Institusjonsbesøket skal bekrefte og utdype den skriftlige dokumentasjonen komiteen har mottatt.

Institusjonsbesøkene varer normalt én dag og gjennomføres enten digitalt eller fysisk. Besøkets form bestemmes av NOKUT i samråd med de sakkyndige etter en helhetsvurdering. Fysisk institusjonsbesøk vil for eksempel bli vurdert hvis fagskolen ikke har fagområdeakkreditering fra før, eller hvis det er behov for å se på utstyr og fasiliteter tilknyttet de aktuelle utdanningene.

NOKUTs vedtak

Etter at komiteen har gitt sine anbefalinger om vedtak til NOKUT, utarbeider NOKUT en foreløpig rapport som sendes til fagskolen. Dere kan da komme med en uttalelse til de sakkyndiges vurderinger. Uttalelsen fra fagskolen inngår i NOKUTs beslutningsgrunnlag.

NOKUTs styre fatter vedtak i saken på bakgrunn av akkrediteringsrapporten.

Etter at styret har fattet vedtak, får dere informasjon om vedtaket, og vi publiserer akkrediteringsrapporten på våre nettsider under [NOKUTs publikasjoner](#).

Klage

Vedtaket i saken er et enkeltvedtak etter forvaltningsloven. Dere kan klage på vedtaket etter reglene i [forvaltningsloven § 28](#). Klagen skal sendes til postmottak@nokut.no. Merk at dere ikke kan klage på de faglige vurderingene, se fagskoleforskriften § 55.

Søknadskarantene

Dersom NOKUT avviser eller avslår en søknad om fagområdeakkreditering kan NOKUT i særskilte tilfeller bestemme at fagskolen mister retten til å få behandlet søknader om akkreditering i inntil to år, jf. fagskoleloven § 5 fjerde avsnitt. Dette gjør vi vanligvis dersom fagskolen gjentatte ganger har levert søknader som har blitt avvist eller avslått. Fagskolen vil imidlertid motta et varsel om karantene først.

Hvis NOKUT bestemmer at fagskolen skal ilegges søknadskarantene, vil dette stå i vedtaket om avvisning eller avslag og være begrunnet. Dere kan klage på vedtaket om karantene etter reglene i forvaltningsloven § 28.

DRAMMENSVEIEN 288 | POSTBOKS 578,1327 LYSAKER | T: 21 02 18 00 | [NOKUT.NO](https://www.nokut.no)